

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2025

Názov organizácie: VIA IURIS, občianske združenie

Sídlo: Komenského 482/21, 974 01 Banská Bystrica

IČO: 00631213

Právna forma: Občianske združenie (v zmysle zákona č. 83/1990 Zb.)

Dátum vzniku: 30.06.1997

Štatutárny orgán: Katarína Batková

Kontrolný orgán - Rada VIA IURIS:

Tomáš Kamenec - predseda

Mária Patakyová

Oľga Gyárfášová

Andrej Majerník

Erik Láštík

Ondrej Smolár

O organizácii

VIA IURIS je odborná, nezávislá, nezisková organizácia, ktorá pri zlepšovaní a obhajobe vlády práva na Slovensku využíva najmä právne nástroje.

Od nášho vzniku v roku 1993 systematicky zlepšujeme právny systém, bránime a podporujeme občiansku spoločnosť, strážime a pripomienkujeme zákony a posilňujeme transparentné a efektívne fungovanie verejných inštitúcií. V roku 2025 tvorilo team VIA IURIS 15 ľudí, z toho jeden štatutárny orgán, 6 zamestnancov (jeden čerpá rodičovskú dovolenku) a ostatní kontraktori a spolupracujúce advokátske kancelárie.

Batková

Analýza hospodárenia a štruktúra zdrojov financovania za rok 2025

V účtovnom období roku 2025 organizácia VIA IURIS spravovala finančné prostriedky v celkovom objeme 505 407 €. Z hľadiska finančnej stability a kontinuity činnosti v nasledujúcom období predstavuje prenos do roku 2026 sumu 327 265 €, čo indikuje priaznivý stav likvidity a schopnosť organizácie kryť budúce záväzky a rozbehnuté projekty.

Štruktúra celkových výnosov (príjmov):

Financovanie organizácie je viaczdrojové, s dominantným podielom externých dotačných mechanizmov.

- Granty: kľúčový pilier príjmov s podielom 67,96 %.
- Individuálne darcovstvo: Príspevky od fyzických osôb predstavujú 13,48 % z príjmov, čo odzrkadľuje vysokú mieru verejnej podpory.
- Strategickí darcovia a korporátny podporovatelia: 6,91 %.
- Asignácia dane (2 % a 3 %): 8,87 %
- Vlastná činnosť a ostatné výnosy: 2,78 %.

Významným faktorom hospodárenia v roku 2025 bolo čerpanie mimoriadneho zdroja – medzinárodného ocenenia JUVÉ Awards v hodnote 95 688,75 €. Tieto prostriedky, prijaté v predchádzajúcom období, sú v súlade so Stanovami združenia určené na financovanie hlavnej neziskovej činnosti. K 31. 12. 2025 organizácia zrealizovala čerpanie tohto mimoriadneho zdroja na úrovni približne 70 % získanej sumy.

Z hľadiska finančného riadenia je dôležitým ukazovateľom skutočnosť, že organizácia v roku 2025 nečerpala prostriedky zo zostatkov z minulých rokov, čo potvrdzuje efektívne rozpočtovanie a schopnosť financovať prevádzku z aktuálnych výnosov a účelových grantov. Všetky operácie boli realizované v súlade s princípmi hospodárnosti a transparentnosti, ktoré sú predmetom štatutárneho auditu.

Informácia o významných rizikách a neistotách

V kontexte zabezpečenia princípu nepretržitého pokračovania v činnosti organizácia VIA IURIS pravidelne identifikuje a vyhodnocuje externé a interné riziká, ktoré by mohli ovplyvniť jej finančnú stabilitu a operačnú výkonnosť.

Vzhľadom na obozretné hospodárenie v predchádzajúcich účtovných obdobiach disponuje organizácia k 31. 12. 2025 dostatočnou úrovňou likvidnej finančnej rezervy.

Tieto zdroje sú alokované na krytie fixných prevádzkových nákladov a personálnych výdavkov pre celý rozpočtový rok 2026, čo minimalizuje riziko platobnej neschopnosti v prípade krátkodobých výpadkov príjmov. Pozitívny výhľad do nasledujúceho obdobia sa opiera o

Bakyl

dlhodobý rastúci trend kľúčových finančných tokov, predovšetkým v segmente individuálneho darcovstva, korporátnej filantropie a stability výnosov z asignácie dane (2 %).

Napriek stabilizovanej vnútornej finančnej situácii identifikuje manažment organizácie nasledovné externé rizikové faktory a neistoty:

1. **Makroekonomické riziká:** Nepriaznivý vývoj domáceho ekonomického prostredia, charakterizovaný potenciálnou stagnáciou HDP alebo klesajúcou reálnou kúpyschopnosťou obyvateľstva, predstavuje riziko poklesu disponibilít prostriedkov v segmente individuálnych donorov. Súčasne môže zhoršená ekonomická kondícia podnikateľského sektora viesť k redukcii výdavkov na CSR aktivity a firemné darcovstvo.
2. **Geopolitická a globálna nestabilita:** Pretrvávajúce medzinárodné konflikty a politická polarizácia zvyšujú mieru neistoty v oblasti dostupnosti medzinárodných grantových schém. Prioritizácia humanitárnych kríz alebo zmeny v dotačných stratégiách nadnárodných donorov môžu viesť k obmedzeniu zdrojov na programové aktivity v oblasti ochrany právneho štátu a občianskej participácie.
3. **Legislatívne a regulačné riziká:** Potenciálne modifikácie legislatívy upravujúcej postavenie neziskového sektora alebo zmeny v systéme asignácie dane môžu zásadne ovplyvniť predvídateľnosť budúcich rozpočtových príjmov.

Strategické opatrenia na elimináciu rizík:

Organizácia reaguje na možné riziká dlhodobou stratégiou dôslednej **diverzifikácie príjmového portfólia**.

Cielené rozvrstvenie zdrojov medzi inštitucionálne granty, širokú základňu individuálnych darcov a strategické partnerstvá minimalizuje závislosť od jediného zdroja financovania.

Tento multizdrojový model v kombinácii s prísnou kontrolou režijných nákladov a prenosom účelovo neviazaných finančných zdrojov vytvára silný systém ochrany finančnej stability organizácie aj v podmienkach zvýšenej volatility externého prostredia.

Manažment organizácie preto vyhodnocuje riziko ohrozenia finančnej integrity v roku 2026 ako nízke.

Boh 11

Prehľad činnosti za rok 2025

I. Kauzy

1. Ochrana životného prostredia a klímy

- **Úspešné zastavenie spaľovne v obci Janík:** Správny súd v Košiciach v máji 2025 potvrdil naše námietky v celom rozsahu a zrušil rozhodnutia úradov o neposudzovaní vplyvov na životné prostredie. Súd konštatoval, že pri pochybnostiach majú úrady preventívne zvoliť cestu „menšieho rizika“ a nariadiť posúdenie činnosti. Rozhodnutie je právoplatné a momentálne všetko nasvedčuje, že splynovňa sa v Janíku budovať nebude.
- **MVE Želiezovce – náprava environmentálnej škody:** Po dlhoročnom tlaku a podnete na prokuratúru úrady potvrdili vznik environmentálnej škody na biotopoch európskeho významu v dôsledku prevádzky malej vodnej elektrárne. Okresný úrad Levice začal v roku 2024 konanie o schválení nápravných opatrení na základe žiadosti investora. Ten k danej žiadosti samotný návrh nápravných opatrení nepredložil, takže OÚ začal konanie o uložení pokuty. Hoci toto konanie bolo zastavené, následne podal prevádzkovateľ opätovne žiadosť o schválenie nápravných opatrení, o ktorej sa aj v roku 2025 naďalej konalo. V roku 2025 sme sa aktívne zúčastnili konania o schválení nápravných opatrení a k ich obsahu sme podali viacero pripomienok.
- **Kauza Baterkáreň Šurany:** Zabezpečili sme právne zastúpenie pre občiansku iniciatívu proti investičnému zámeru „Šurany Industrial Park“. V mene občanov podal advokát spolupracujúci s VIA IURIS správnu žalobu, ktorou žiada zrušiť napadnuté rozhodnutia úradov. Správnu žalobou namietame, že orgány nesprávne zaradili projekt do miernejších kategórií, aby sa vyhli povinnému hodnoteniu EIA, a nedostatočne zohľadnili riziká používania toxického rozpúšťadla N-metyl-2-pyrolidón.
- **MVE Betliarska Maša – odstránenie schátralej stavby:** Spolupracujeme na krokoch k odstráneniu nefunkčnej MVE na rieke Slaná, ktorá tvorí migračnú bariéru. V roku 2025 sme sa obrátili na Krajskú prokuratúru v Košiciach, keďže úrady súhlasili s obnovou stavby bez príslušných povolení len prostredníctvom ohlásenia stavebnému úradu.
- **OZ Prales – ochrana bezzásahových území:** Zabezpečili sme právne zastúpenie na Správnom súde v Bratislave pre OZ Prales v spore s ministerstvom pôdohospodárstva. Predmetom sporu je návrh programu starostlivosti o lesy, vrámci ktorého bola vyhlásená kategória ochrany lesov pre lesný celok Javorinka. Občianske združenie tvrdilo, že plánovaná ťažba a zásahy v týchto lokalitách môže viesť k zničeniu pralesov a pralesových zvyškov. Správny súd v Bratislave žalobu zamietol s odôvodnením, že program starostlivosti o lesy sa vyhotovuje podľa zákona o lesoch a zákon o ochrane

B. B.

prírody sa neaplikuje.

- **Žaloba proti aktualizácii Koncepcie vodnej politiky SR:** Spolu s partnermi sme na Správnom súde v Bratislave napadli ukončenie posudzovania "Aktualizácie Koncepcie vodnej politiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050", z ktorej vypustili texty týkajúce sa vodných diel Slatinka, Ďubákovo a Tichý potok. Pôvodná Koncepcia výstavbu týchto vodných diel vylúčila. V žalobe namietame nesplnenie podmienok pre ukončenie posudzovania v zisťovacom konaní.
- **Vyhlásenie mimoriadnej situácie pre výskyt medveďa hnedého:** V apríli 2025 vyhlásila vláda v 55 okresoch mimoriadnu situáciu kvôli výskytu medveďa hnedého a schválila zásah do populácie v rozsahu 350 jedincov. Tento postup podľa zákona o ochrane prírody vylučuje účasť verejnosti pri povoľovaní odstrelu. Spolu s ďalšími odbornými organizáciami sme podali žalobu na správny súd v Bratislave. Namietame rozpor s právom EÚ (Smernica o biotopoch) a Aarhuským dohovorom, podľa ktorého musí byť takýto akt preskúmateľný súdom.
- **Výnimky na odstrel medveďov:** V roku 2025 sme podali 33 žalôb proti výnimkám Ministerstva životného prostredia SR, väčšina ktorých bola vydaná práve na podklade uznesenia vlády o vyhlásení mimoriadnej situácie. Konanie o povolení výnimiek na odstrel v čase, kedy je vládou vyhlásená mimoriadna situácia, sa deje bez účasti verejnosti a mimo režimu správneho poriadku. Vzhľadom k tomu, že vo veci zainteresovaná verejnosť nemohla podať odvolanie ani žiadny iný opravný prostriedok, zainteresovaná verejnosť (Nadácia AEVIS) sa musela so žalobami na preskúmanie zákonnosti obrátiť priamo na súd.
- **Právna ochrana bobra vodného:** Pre Nadáciu AEVIS sme zabezpečili právne zastupovanie aj v prípade výnimky na usmrtenie 36 jedincov bobra vodného v lokalitách riek Trnávka, Latorica a Bodrog. Namietame porušenie zákona o ochrane prírody a krajiny, ako aj Smernice o biotopoch. Našej žiadosti o odklad vykonateľnosti koncom roka 2025 Správny súd v Bratislave vyhovel, čím sa nateraz podarilo zabrániť usmrteniu chránených živočíchov ešte pred rozhodnutím vo veci samej.
- **Kremnické vrchy pre život:** Úspešne sme zastupovali OZ Kremnické vrchy pre život v spore o účasť v banskom konaní a prístup k informáciám o ťažbe o ťažbe drahých kovov a pred rozširovaním ťažby bentonitu. Najskôr obvodný banský úrad nepriznal občianskemu združeniu postavenie účastníka konania, no v roku 2025 Hlavný banský úrad vyhovel našim odvolaniam v oboch konaniach a rozhodnutia zrušil. Obvodný banský úrad však opätovne žiadosť zamietol. Proti tomuto postupu sme podali podnet na Krajskú prokuratúru v Banskej Bystrici na preskúmanie zákonnosti postupu úradu pri vybavovaní infožiadosti. Krajská prokuratúra v Banskej Bystrici vyhovelá podnetu v celom rozsahu a podala upozornenie prokurátora, v ktorom navrhla, aby vo veci žiadosti o sprístupnenie informácie ďalej úrad konal a rozhodol o sprístupnení informácie.

B. H.

- **Farma ošípaných Palárikovo:** Zastupujeme obec Palárikovo v súdnych sporoch s investorom, ktorý sa snaží získať povolenia na prevádzku farmy ošípaných. Investor podal na Správny súd v Bratislave správnu žalobu proti rozhodnutiu o zastavení konania aj druhú súvisiacu žalobu, ktorou sa domáha zrušenia rozhodnutia MŽP, ktoré v mimoodvolacom konaní zrušilo rozhodnutia úradov v neprospech investora. V oboch súdnych konaniach sme zabezpečili právnu pomoc a zastúpenie obce Palárikovo.
- **Vyvlastňovanie pre obchvat Šale:** V kauze trvalého a dočasného obmedzenia vlastníckeho práva pre výstavbu obchvatu Šale sme zabezpečili právnu pomoc samostatne hospodáriacemu roľníkovi, ktorému vyvlastnili vlastníctvo k pozemkom s ornou pôdou. Po rokoch súdnych sporov a sťažností na prieťahy kasačný súd potvrdil nezákonnosť postupu pri dočasnom obmedzení vlastníckeho práva k pozemkom. To viedlo k dohode so Slovenskou správou ciest na priaznivejších podmienkach pre vyvlastneného roľníka a k ukončeniu kauzy.

II. Advokačná práca v environmentálnych témach

- **Novela zákona o ochrane prírody a krajiny:** V roku 2025 sme sa v koalícii s environmentálnymi organizáciami zapojili do pripomienkovania jednej zo škodlivých noviel zákona o ochrane prírody a krajiny, ktorá navrhovala napr. zrušenie obmedzení na chytanie, usmrtenie a lov živočíchov v mokradiach v štvrtom stupni ochrany. Aj vďaka verejnému tlaku a tlaku Európskej komisie táto novela doposiaľ schválená nebola.
- **PVE Málinec ako strategická investícia:** MŽP predložilo na skrátene medzirezortné pripomienkovanie nelegislatívny všeobecný materiál "Návrh na určenie investičného projektu „Prečerpávacía vodná elektrárň Málinec“ za strategickú investíciu." Spolu s ďalšími organizáciami sme sa zapojili do medzirezortného pripomienkovania a žiadali sme MŽP, aby žiadosť o strategickú investíciu zamietlo, pretože žiadosť nespĺňala zákonné požiadavky. Našu hromadnú pripomienku podpísalo 11 944 ľudí.
- **Novela Banského zákona:** Spolu s ochranárskymi združeniami sme sa zapojili do pripomienkovania návrhu zákona, ktorým sa mal meniť banský zákon a absolvovali sme dve kolá rozporových konaní. Najzásadnejšou navrhovanou zmenou bolo aby všetky dôležité konania stratili povahu správneho konania. Ministerstvo prisľúbilo väčšinu našich pripomienok zapracovať.

B. K.

- **Novela Vodného zákona:** V auguste sme sa zapojili do medzirezortného pripomienkového konania k návrhu zákona o vodách. Naše pripomienky k novele smerovali k lepšej definícii niektorých pojmov používaných v oblasti vodného hospodárstva a ku zlepšeniu povoľovacích konaní pre revitalizácie riek.
- **Reforma povoľovacích procesov v súvislosti s rozvojom obnoviteľných zdrojov energie:**
Dlhodobu sa venujeme podpore rozvoja obnoviteľných zdrojov energie ako súčasti plnenia klimatických záväzkov Slovenska. V máji 2025 sme sa spolu s Klimatickou koalíciou zapojili do pripomienkovania novely zákona o EIA. Požiadavka na zmenu pravidiel povoľovania OZE vyplýva jednak zo Smernice Európskeho Parlamentu a Rady o podpore energie z obnoviteľných zdrojov a zároveň aj z Plánu obnovy a odolnosti.

III. Právny štát

- **Legislatívny proces:** V roku 2025 pokračovala vláda v trende nadmerného využívania skrátených legislatívnych konaní a obmedzovania účasti verejnosti na tvorbe zákonov. Do konca roka 2025 schválila NR SR v aktuálnom volebnom období celkovo 253 zákonov, z ktorých až 60 (takmer 24 %) pretlačili zrýchlene. Vyzvali sme poslancov, aby v rámci novely rokovacieho poriadku zaviedli povinné pripomienkové konanie aj pre poslanecké návrhy zákonov.
- **Súdna rada Slovenskej republiky:** V roku 2025 sme pokračovali v intenzívnom monitoringu zasadnutí Súdnej rady. Ťažiskom našej práce bola analýza reakcií rady na útoky voči sudcom zo strany politikov a verejnosti. Okrem monitoringu zasadnutí sme sa zamerali na preverovanie kandidátov na sudcov a kariérny postup v justícii. Zároveň spracovávame komplexný materiál o uplatňovaní regresných nárokov voči sudcom za pochybenia v ich rozhodovacej činnosti.
- **Prokuratúra:** Dlhodobu pripravujeme návrh legislatívneho zámeru na komplexnú reformu slovenskej prokuratúry, v tejto téme sme pokračovali aj počas roka 2025.
- **Novela ústavy:** Vláda pripravila novelu ústavy, ktorá ohrozuje prednosť práva EÚ, a v parlamente ju schválili poslanci a poslankyne strán SMER-SD, HLAS-SD, SNS, KDH a dvaja poslanci Hnutia Slovensko. Spolu s Platformou pre demokraciu sme zorganizovali jeidnú verejnú debatu o novele ústavy, pripravili sme hromadnú pripomienku a o zmenách prvého návrhu sme rokovali priamo so zástupcami úradu vlády. Argumenty proti prijatiu tejto novely sme komunikovali Rade Európy, Európskej komisii a poslancom

Bakcs

Európskeho parlamentu. V dôsledku prijatých zmien začala EK voči Slovensku infringement.

- **Obrana Úradu na ochranu oznamovateľov (ÚOO):** Aktívne sme vystupovali proti legislatívnym snahám, ktoré by mohli oslabiť nezávislosť úradu alebo obmedziť ochranu osôb oznamujúcich protispoločenskú činnosť. Naším cieľom bolo udržať funkčný systém ochrany whistleblowerov ako kľúčový prvok boja proti korupcii a zneužívaniu moci.

IV. Občianska spoločnosť

- **Zákon o slobodnom prístupe k informáciám:** V marci 2025 Ústavný súd SR pozastavil účinnosť novely zákona o slobodnom prístupe k informáciám, ktorá mala obmedziť právo občanov prístupovať k informáciám zo strany štátu. Pôvodný návrh zákona, ktorý zavádzal podmienku uhradenia poplatku za informácie od štátu, obchádzal pripomienkovanie aj odbornú diskusiu tým, že ho predložili štyria poslanci parlamentu z vládnej koalície. Vo VIA IURIS sme mesiace vysvetľovali, prečo je účtovanie poplatkov za informácie od štátu problémom a ako nejasná definícia „mimoriadne rozsiahleho vyhľadávania informácií“ otvára dvere svojvoľným konaniam štátnych úradníkov. VIA IURIS spolu s Nadáciou Zastavme korupciu, Transparency International Slovensko a INEKO predložili Ústavnému súdu amicus curiae k namietanému zákonu. Takisto sme o tejto téme opakovane publikovali médiách a na expertných fórach. V novembri 2025 vyhlásil nami namietané časti o spoplatnení poskytovania informácií Ústavný súd SR za protiústavné.
- **Ruský zákon proti mimovládkam:** V apríli 2025 NR SR schválila a následne prezident Peter Pellegrini podpísal zmeny v zákonoch regulujúcich mimovládne organizácie. Vláda opäť využila návrh predložený poslancami na obídenie medzirezortného pripomienkového konania. Úrad vlády spolupracoval s poslancami SNS na urýchlennom schválení, čím sa vyhol verejnej diskusii. Návrh zákona sa pod verejným tlakom menil z pôvodného návrhu o „zahraničnej podpore“ cez označovanie mimovládnych organizácií ako lobistov až po prijatý návrh zameriavajúci sa na transparentnosť mimovládok. K návrhom poslancov SNS sme vypracovali detailnú právnu analýzu a viedli koalíciu

Bela

organizácií proti legislatíve stigmatizujúcej občiansky sektor. Naše argumenty potvrdil Ústavný súd, keď v decembri 2025 vyhlásil ruský zákon za protiústavný.

Od nadobudnutia účinnosti zákona po rozhodnutie Ústavného súdu však ruský zákon platil a mimovládne organizácie sa museli vysporiadať s novými nezmyselnými povinnosťami. Tu sme opäť pomáhali občianskej spoločnosti, keď sme zorganizovali workshopy pre viac ako 300 mimovládok a pripravili manuál, ako postupovať, aby neporušili nové zákonné povinnosti.

- **Regulácia lobingu:** Spolu s Nadáciou Zastavme korupciu a Transparency International sme iniciovali diskusiu k vládnomu návrhu zákona o lobingu. Cieľom bolo poskytnúť komplexný pohľad na lobing ako legitímnu činnosť, ktorá však musí byť vykonávaná transparentne a podľa jasných pravidiel. Vyzvali sme k spoločenskej diskusii, ktorá je nevyhnutná pre prijatie regulácie lobingu a mala by zahŕňať politické strany, záujmové skupiny aj občiansky sektor.

IV. Právna pomoc a konzultácie

V roku 2025 sme obdržali 164 dopytov prostredníctvom emailu od ľudí a občianskych organizácií, ktorými nás žiadali o zabezpečenie právnej pomoci, usmernenie alebo stanovisko pri riešení rozličných právnych problémov.

V priebehu uplynulého roka sme vybavovali aj telefonické konzultácie pre ľudí a zástupcov občianskeho sektora a súčasne sme zabezpečovali poskytnutie právnych odborných stanovísk pre médiá a novinárov, ktorí sa nás často obracali predovšetkým v súvislosti s rôznymi legislatívnymi návrhmi.

Konzultácie sme vybavovali v spolupráci s dvoma advokátskymi kancelárkami, ktoré dlhodobo spolupracujú s organizáciou VIA IURIS.

324/

V. MojaPeticia.sk

Rok 2025 ukázal, že v situáciách, kedy je potrebné brániť demokraciu či právny štát sú podpisové akcie jedným zo kľúčových nástrojov občianskej spoločnosti. Petície a verejné výzvy, ktorými aktívni občania a občianky reagovali na kroky politikov získali aj v roku 2025 na našom petičnom webe [MojaPeticia.sk](https://mojapeticia.sk) veľkú pozornosť a desiatky tisíc podpisov.

MojaPeticia.sk 2025 v číslach:

101 podpisových akcií
79 poskytnutých technických a kampaňových konzultácií
312 nových registrovaných používateľov
304 731 podpisov pod podpisové akcie
367 000 unikátnych návštevníkov

Plán činnosti na rok 2026

1. Právny štát

Budeme pozorne sledovať všetky prichádzajúce zmeny, ktoré negatívne zasahujú do princípov demokracie, právneho štátu, občianskych slobôd a ľudských práv menších. Vytvoríme partnerstvá s aktérmi, ktorých sa tieto zmeny týkajú, budeme upozorňovať na tieto zmeny verejnosť cez médiá a vytvárať tlak na predstaviteľov vlády, aby od nich ustúpili. Budeme aktívne oslovovať medzinárodné inštitúcie a upozorňovať ich na nedostatky legislatívy.

Budeme monitorovať, kontrolovať a upozorňovať na akékoľvek pokusy o obchádzanie štandardného legislatívneho procesu. Budeme sa zapájať do legislatívneho procesu, vytvárať mediálny a verejný tlak a brániť akýmkoľvek zmenám v procese tvorby zákonov, ktoré by obmedzovali účasť verejnosti.

VIA IURIS spolu s prokurátormi a predstaviteľmi súdov pripraví reformu prokuratúry s cieľom zvýšenia transparentnosti a verejnej kontroly jej fungovania a zvýšenia inštitucionálnej ochrany pred jej zneužívaním.

Budeme pokračovať v monitorovaní činnosti Súdnej rady vo vzťahu k výberovým konaniam a tiež bude pokračovať v príprave správy o uplatňovaní regresných náhrad voči sudcom.

but 1

2. Životné prostredie a účasť verejnosti na správe vecí verejných

Budeme pokračovať v rozbehnutých kauzách v našich programových oblastiach týkajúcich sa environmentálnej zodpovednosti, ochrany vôd, klimatických zmien a iných aktuálnych tém v oblasti ochrany životného prostredia a to najmä v spolupráci s partnerskými organizáciami venujúcimi sa týmto témam.

V roku 2025 sme pripravili viaceré nové príručky v rámci Občianskeho kompasu a budeme sa venovať zbieraniu judikatúry a praktického uplatňovania. Budeme uvažovať nad pokračovaním vo vzdelávacích aktivitách pre partnerské organizácie v oblasti ochrany životného prostredia. V rámci spolupráce s Klimatickou koalíciou budeme pracovať na presadzovaní zmien povinností orgánov vo vzťahu k požiadavke na dosiahnutie uhlíkovej neutrality do roku 2050.

3. Nenávistné prejavy a dezinformácie v online

V roku 2026 rozbiehame spoluprácu s organizáciou Reportéri bez hraníc, Transparency International Slovensko a Memo98 na analýze zákona o STVR vo vzťahu k Nariadeniu o slobode médií a pripravujeme aktivity smerom k analýze toho, ako má správne fungovať legislatíva pre zabezpečenie dobrého funkčného modelu verejnoprávnych médií na Slovensku.

4. Občianska spoločnosť

V reakcii na pretrvávajúce útoky na mimovládny sektor bude VIA IURIS poskytovať právnu pomoc neziskovým organizáciám a spolupracovať s Platformou pre demokraciu a Nadáciou otvorenej spoločnosti z ČR, v spolupráci s ktorou pripravujeme Advokačné fórum. V roku 2026 sa rozbehne spolupráca s organizáciou Reportéri bez hraníc a ďalšími partnermi na analýze legislatívy o STVR a ochrane verejnoprávnych médií v súlade s európskym Nariadením o slobode médií. Organizácia sa zameria aj na obranu aktivistov pred šikanóznymi SLAPP žalobami.

4. Komunikácia a fundraising

Pri legislatívnych a regulačných útokoch vlády na občiansku spoločnosť ako aj pri právnych problémoch jednotlivých organizácií budeme zabezpečovať právnu pomoc a podporu. V roku 2026 očakávame ďalšiu legislatívu obmedzujúcu občiansku spoločnosť.

Bat

Iné

Udalosti osobitného významu

Po skončení účtovného obdobia nenastali udalosti osobitného významu.

Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja

VIA IURIS Nemá náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja.

Ďalšie

Nenadobudli sme vlastné akcie ani dočasné lísty.

VIA IURIS nemá organizačnú zložku v zahraničí.